

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP.HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA
KHOA KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT MÁY TÍNH

—o0o—

HỆ QUẢN TRỊ CƠ SỞ DỮ LIỆU
Document Store (MongoDB, CouchDB, SimpleDB)

Giảng viên hướng dẫn: Thầy Trần Quang

Sinh viên thực hiện:

Họ và tên	MSSV
Trương Ngọc Anh	1410141
Lê Nguyễn Minh Trí	1414207
Nguyễn Quốc Kim Hoàng	141xxxx
Nguyễn Khánh Bình	141xxxx

Mục lục

1	Giới thiệu NoSQL và MongoDB	5
1.1	Mở đầu	5
1.2	NoSQL - Non SQL	5
1.2.1	Giới thiệu	6
1.2.2	Phân loại	6
1.3	So sánh SQL và NoSQL	7
1.3.1	Query phức tạp	7
1.3.2	ACID	7
1.3.3	Dữ liệu lưu trữ	8
1.3.4	Khả năng mở rộng	8
1.3.5	Cấu trúc	8
1.4	MongoDB	9
1.4.1	Giới thiệu	9
1.4.2	Datatype	9
1.4.3	Các thao tác cơ bản trong MongoDB sử dụng mongo shell - CRUD	10
1.5	Kiến trúc lưu trữ của MongoDB	13

1.5.1	JSON	13
1.5.2	BSON	14
1.5.3	Storage Engine	15
2	Thiết kế cơ sở dữ liệu với MongoDB	19
2.1	Index trong MongoDB	19
2.1.1	Index là gì?	19
2.1.2	Các loại index	20
2.2	Aggregation	23
2.2.1	Aggregation framework	23
2.2.2	MapReduce	25
2.3	Các đặc điểm khi thiết kế cơ sở dữ liệu với MongoDB	26
2.3.1	Normalization và Denormalization(Chuẩn hóa và không chuẩn hóa	26
2.3.2	Ví dụ về trình bày dữ liệu trong store document	27
3	Sharding	29
4	Các cơ sở dữ liệu Document store	30
4.1	Tổng quan về CouchDB	30
4.2	Tổng quan về SimpleDB	30
4.3	So sánh	30

Danh sách hình vẽ

2.1	Câu lệnh tạo index hỗn hợp các khóa	20
2.2	Kết quả	21
2.3	tạo chỉ mục duy nhất kết hợp với option sparse	22
2.4	MapReduce	25
2.5	data representation 1	27
2.6	data representation 2	27
2.7	dữ liệu không chuẩn hóa	28

Danh sách bảng

Chương 1

Giới thiệu NoSQL và MongoDB

1.1 Mở đầu

Hiện nay khi nói đến cơ sở dữ liệu, có sự phân chia rõ ràng giữa 2 trường phái kĩ thuật cơ sở dữ liệu là SQL và NoSQL - hay còn gọi cách khác là Cơ sở dữ liệu Quan hệ và Cơ sở dữ liệu Phi Quan hệ. Trong các chương trình giảng dạy ở bậc đại học thì thường chú trọng vào nghiên cứu và tìm hiểu các nguyên lý, cấu tạo của cơ sở dữ liệu SQL mà không khai thác các cơ sở dữ liệu NoSQL. Do đó ở bài báo cáo này, chúng ta sẽ tập trung tìm hiểu và khai thác kiến thức về các cơ sở dữ liệu NoSQL mà đối tượng nghiên cứu cụ thể tiêu biểu là MongoDB.

1.2 NoSQL - Non SQL

Đầu tiên, ta sẽ giới thiệu về NoSQL. Bên cạnh đó nêu ra cách phân loại các cơ sở dữ liệu NoSQL và nêu ra các điểm khác nhau nổi bật giữa cơ sở dữ

liệu NoSQL và cơ sở dữ liệu quan hệ truyền thống.

1.2.1 Giới thiệu

Tuy NoSQL đã xuất hiện từ thập niên 60 nhưng thời gian gần đây nó mới bắt đầu tìm được vị trí của mình. Như tên gọi của nó, NoSQL cung cấp cơ chế triển khai cơ sở dữ liệu không theo cấu trúc nhất định. SQL đã tận dụng tốt việc khai báo schema chặt chẽ để quản lý, lưu trữ dữ liệu một cách tối ưu và cung cấp cho người dùng phương tiện để truy cập, sử dụng cơ sở dữ liệu hiệu quả nhất, nhờ đó mà nó đã từng là lựa chọn hàng đầu cho việc triển khai cơ sở dữ liệu.

Trong thời đại hiện nay, với sự bùng nổ của các dịch vụ internet kéo theo sự bùng nổ dữ liệu người dùng phi cấu trúc. Chính sự chặt chẽ của cơ sở dữ liệu SQL đã gây khó khăn trong việc quản lý, lưu trữ các dữ liệu phi cấu trúc này do SQL chỉ hoạt động tốt trên dữ liệu có cấu trúc. Điều này đã tạo cơ hội cho NoSQL phát huy điểm mạnh của mình.

1.2.2 Phân loại

Cơ sở dữ liệu NoSQL sử dụng khai báo schema động để quản lý cơ sở dữ liệu theo nhiều cách khác nhau, dựa vào đó ta có thể phân chúng thành nhiều loại:

- **Key-value store** mô hình SQL đơn giản nhất, lưu trữ dữ liệu dưới dạng khóa và trị. Tiêu biểu: ArangoDB, Aerospike, Oracle NoSQL Database, Dynamo, Riak, Voldemort.
- **Column store** lưu các bảng dữ liệu theo dạng cột như đơn vị lưu

trữ nhỏ nhất thay vì theo hàng như truyền thống. Tiêu biểu: Amazon DynamoDB, Bigtable, Cassandra, Druid, HBase, Hypertable.

- **Document store** với ý tưởng chính là việc định nghĩa "document", là đơn vị dữ liệu nhỏ nhất chứa dữ liệu của bản thân nó và có mang key để phục vụ việc truy xuất. Ngoài việc truy xuất theo khóa thì các Document-Database này còn cung cấp các API giúp truy xuất document dựa trên nội dung nó chứa. Tiêu biểu: **MongoDB**, ArangoDB, BaseX, Clusterpoint, Couchbase, CouchDB, DocumentDB, IBM Domino, MarkLogic, Qizx, RethinkDB.
- **Graph** thường được dùng cho dữ liệu mà quan hệ giữa các thực thể có thể được biểu diễn tốt bằng đồ thị. Tiêu biểu: Neo4J, Polyglot.

1.3 So sánh SQL và NoSQL

1.3.1 Query phức tạp

Nhờ vào cấu trúc chặt chẽ của mình nên SQL có khả năng thực hiện các câu query phức tạp một cách tối ưu nhất so với NoSQL.

1.3.2 ACID

Tuân thủ ACID giúp CSDL SQL bảo vệ tính toàn vẹn, đảm bảo tính hợp lý của transaction. Tuy nhiên CSDL NoSQL bỏ qua ACID để có thể trở nên linh động và tăng tốc độ xử lý.

1.3.3 Dữ liệu lưu trữ

SQL chỉ có thể lưu trữ có cấu trúc. NoSQL có thể lưu trữ dữ liệu có cấu trúc hoặc phi cấu trúc.

1.3.4 Khả năng mở rộng

SQL khả mở rộng độ sâu của CSDL trong khi NoSQL khả mở rộng chiều ngang, giúp cho CSDL có thể được phân tán ở nhiều server qua đó tăng hiệu suất truy xuất dữ liệu, phù hợp cho các CSDL lớn và thay đổi liên tục.

1.3.5 Cấu trúc

Trong khi SQL ràng buộc việc khai báo schema rõ ràng trước khi có thể thêm dữ liệu thì với NoSQL ta có thể tạo document mà không cần khai báo schema trước. Mỗi document có cấu trúc, schema khác nhau.

1.4 MongoDB

Sau khi đã tìm hiểu về NoSQL nói chung ở phần trước thì phần này ta sẽ đi vào chi tiết cụ thể về một điển hình tiêu biểu của NoSQL là MongoDB. Ở phần 1.4.1 ta sẽ giới thiệu sơ bộ về MongoDB bên cạnh các khái niệm về các đơn vị và cấu trúc cơ bản của một CSDL xây dựng bằng MongoDB. Sau đó ta sẽ liệt kê sơ bộ các loại dữ liệu trong phần 1.4.2 và các lệnh cơ bản nhất trong phần 1.4.3.

1.4.1 Giới thiệu

MongoDB là hệ CSDL NoSQL Document store mở. Mỗi record trong MongoDB là một ***document***, gồm có các cặp trường và trị, và mỗi bảng sẽ là ***collection***, tập hợp nhiều document, và ***Database*** là tập hợp của nhiều collection. Do cấu trúc linh động nên bảng không có schema cố định mà schema của mỗi document sẽ tự do document quản lý và quyết định. Document của MongoDB có cấu trúc gần giống với các đối tượng JSON. Các giá trị có thể là document khác hoặc mảng hoặc mảng các document.

1.4.2 Datatype

Ngoài việc hỗ trợ các datatype thông dụng trong các ngôn ngữ lập trình, MongoDB còn định nghĩa một số datatype khác nhau:

- **Date**
- **ObjectId** là kiểu dữ liệu được MongoDB dùng mặc định để đánh Id cho các document trong collection

- **Số** MongoDB mặc định lưu trữ các dữ liệu số dưới dạng double 64-bit. Bên cạnh đó còn cung cấp nhiều wrapper để đặc tả các số một cách cụ thể như:

- **NumberLong** 64-bit integer
- **NumberInt** 32-bit integer
- **NumberDecimal** 128-bit decimal-based floating-point numbers

1.4.3 Các thao tác cơ bản trong MongoDB sử dụng mongo shell - CRUD

1.4.3.1 Create

- ```
use DATABASE_NAME
```

sẽ truy cập database có tên *DATABASE\_NAME* hoặc tạo nếu chưa tồn tại và truy cập database vừa tạo.

- ```
db.createCollection(collection_name, options)
```

dùng để tạo một collection tên *collection_name* và có thể khai báo thêm một số option như capped, size, max - Giới hạn kích thước hay số lượng document tối đa của collection - hay autoIndexId - tự động index trường *_id* của document.

- ```
db.collection_name.insert(document)
```

```
db.collection_name.insertOne(document)
```

thêm *document* vào collection *collection_name*

- ```
db.collection_name.insertMany(documents)
```

thêm tất cả các document trong danh sách *documents* vào collection *collection_name*

1.4.3.2 Read

- ```
show dbs
```

xuất cái database hiện có.

- ```
show collections
```

xuất danh sách các collection trong database hiện tại.

- ```
db.collection_name.find()
```

xuất tất cả document trong collection *collection\_name*.

- ```
db.collection_name.find(filter)
```

xuất tất cả document trong collection *collection_name* thỏa *filter*.

1.4.3.3 Update

- ```
db.colletion_name.updateOne(filter, action)
```

thực hiện update được mô tả trong *action* trên document thỏa *filter* trong *collection\_name*. Nếu có nhiều hơn 1 document thỏa filter thì sẽ thực hiện *action* trên document đầu tiên thỏa.

- ```
db.collection_name.updateMany(filter, action)
```

thực hiện update được mô tả trong *action* trên tất cả document thỏa *filter* trong *collection_name*.

- ```
db.collection_name.replaceOne(filter, document)
```

thay thế document thỏa *filter* trong *collection\_name* bằng *document*. Nếu có nhiều hơn 1 document thỏa *filter* trong collection thì thực hiện thay thế trên document đầu tiên thỏa.

#### 1.4.3.4 Delete

- ```
db.dropDatabase()
```

dùng để xóa database đang truy cập.

- ```
db.collection_name.drop()
```

dùng để drop collection có tên *collection\_name*

- ```
db.collection_name.deleteOne(filter)
```

xóa một document thỏa *filter* trong *collection_name*. Nếu có nhiều hơn 1 document thỏa *filter* trong collection thì xóa document đầu tiên thỏa.

- ```
db.collection_name.deleteMany(filter)
```

xóa tất cả document thỏa *filter* trong *collection\_name*.

## 1.5 Kiến trúc lưu trữ của MongoDB

Cuối cùng, ở phần này ta sẽ đi chi tiết vào kiến trúc của MongoDB. Ta sẽ giới thiệu sơ về 2 định dạng dữ liệu JSON ở 1.5.1 và BSON ở 1.5.2. Sau đó ta sẽ đi vào cốt lõi của việc lưu trữ dữ liệu của MongoDB trong phần 1.5.3.

### 1.5.1 JSON

**JSON** (viết tắt cho *JavaScript Object Notation*) là một định dạng lưu trữ, trao đổi dữ liệu nhẹ, con người có thể dễ dàng đọc và ghi cho cả con người và máy. JSON là định dạng được lưu dưới dạng text và không phụ thuộc vào ngôn ngữ lập trình sử dụng tuy cách kí hiệu gần gũi với các ngôn ngữ họ C như C, C++, C#, Java, Javascript, Perl, Python,...

JSON được xây dựng dựa trên 2 cấu trúc dữ liệu nền tảng là:

- *Tập hợp các cặp key-value (khóa-trị)* được gọi là *object* (đối tượng).
- *Danh sách các giá trị* hay còn được gọi là *array* (mảng).

Các loại dữ liệu (trị) mà JSON có thể nhận dạng là:

- string
- number
- object
- array
- true
- false

- null

### 1.5.2 BSON

MongoDB lưu trữ dữ liệu dưới một phương thức biểu diễn nhị phân gọi là BSON. **BSON** (BinaryJSON) là phương thức mã hóa nhị phân các document với định dạng tương tự JSON. BSON còn mở rộng các kiểu dữ liệu, thêm vào một số kiểu dữ liệu mà JSON chưa có như Date, BinData.

Các thuộc tính chính của BSON:

- **Nhẹ.** Các overhead được tối giảm hết mức có thể.
- **Khả duyệt tuần tự.** BSON được thiết kế có khả năng cho phép duyệt tuần tự dữ liệu.
- **Hiệu quả.** Mã hóa và giải mã file BSON có thể được thực hiện nhanh chóng nhờ vào sử dụng các kiểu dữ liệu của C.

Ví dụ về mã hóa BSON:

```
{ "hello": "world" }
->

\x16\x00\x00\x00          // total
    ↪ document size
\x02                      // 0x02 = type
    ↪ String
hello\x00                 // field name
```

```

    \x06\x00\x00\x00world\x00          // field value
    \x00                                // 0x00 = type
    ↪ E00 ('end_of_object')

{"BSON": ["awesome", 5.05, 1986]}
->
    \x31\x00\x00\x00
    \x04BSON\x00
    \x26\x00\x00\x00
    \x02\x30\x00\x08\x00\x00\x00awesome\x00
    \x01\x31\x00\x33\x33\x33\x33\x33\x33\x14\x40
    \x10\x32\x00\xc2\x07\x00\x00
    \x00
    \x00

```

1.5.3 Storage Engine

Storage Engine chính là bộ phận giữ vai trò quản lý lưu trữ dữ liệu trên bộ nhớ chính cũng như trên đĩa. MongoDB cho phép người dùng chọn các storage engine khác nhau trong nhiều trường hợp khác nhau. Việc chọn storage engine phù hợp với mục đích sử dụng sẽ giúp cải thiện hiệu năng của hệ thống sử dụng cơ sở dữ liệu.

1.5.3.1 WiredTiger

WiredTiger là storage engine mặc định kể từ MongoDB 3.2 trở đi. WiredTiger xuất hiện và thể hiện được sự mạnh mẽ của mình, qua đó trở thành lựa chọn thông dụng trong việc xây dựng CSDL.

WiredTiger kiểm soát song song hóa ở tầng document (**Document-level Concurrency Control**) cho các tác vụ ghi. Việc này có nghĩa là nhiều user có thể ghi đồng thời nhiều document khác nhau trong cùng một collection một cách song song. Phần lớn các tác vụ đọc, ghi được WiredTiger kiểm soát bằng Optimistic concurrency control. Khi phát hiện xung đột giữa 2 tác vụ, một trong 2 sẽ phát lỗi ghi dữ liệu khiến MongoDB sẽ thử thực hiện lại tác vụ đó sau.

Bên cạnh đó WiredTiger còn sử dụng **MultiVersion Concurrency Control** (MVCC). Khi bắt đầu tác vụ, WiredTiger sẽ tạo một **snapshot** - bản sao dữ liệu của cơ sở dữ liệu - thể hiện một phần nhỏ cơ sở dữ liệu vào trong bộ nhớ chính. Khi ghi xuống đĩa, WiredTiger ghi tất cả dữ liệu trong snapshot xuống đĩa. Dữ liệu lúc này đã trở nên bền vững và được xem là một checkpoint. **Checkpoint** có nhiệm vụ đảm bảo tính nhất quán của các file dữ liệu của cơ sở dữ liệu. Từ phiên bản 3.6 thì WiredTiger tạo checkpoint mỗi 60 giây. Trong khi đang ghi checkpoint mới thì checkpoint cũ hợp lệ sẽ vẫn được giữ nên nếu có trường hợp xảy ra lỗi khi đang ghi dữ liệu xuống đĩa thì ta vẫn có thể khôi phục lại đến checkpoint cũ. Checkpoint mới chỉ được xem là bền vững khi bảng metadata của WiredTiger được cập nhật đồng nhất để tham chiếu đến checkpoint mới, khi đó checkpoint cũ mới được xóa.

Tuy với WiredTiger ta có thể khôi phục đến checkpoint cuối cùng nhưng để khôi phục các thay đổi sau checkpoint đó thì ta cần sử dụng thêm ghi log.

WiredTiger sử dụng *write-ahead transaction log* - tức là các thay đổi tạo ra do các transaction được log ghi nhận chỉ được phép ghi xuống đĩa nếu log đó đã được ghi xuống đĩa.

Với WiredTiger, MongoDB hỗ trợ nén dữ liệu cho tất cả collection và index. Nén giữ liệu sử dụng thêm năng suất từ CPU đổi lại giúp giảm dung lượng sử dụng của cơ sở dữ liệu. Mặc định WiredTiger dùng thư viện *snappy* để nén các block dữ liệu và file log. Bên cạnh đó ta có thể chọn không nén dữ liệu hoặc nén bằng thuật toán khác như *zlib*.

1.5.3.2 MMAPv1

MMAPv1 là storage engine cơ bản của MongoDB dựa trên memory mapped file với các ưu điểm về hoạt động tốt với các tác vụ insert, reads số lượng lớn và in-place update.

Để đảm bảo tính bền vững của cơ sở dữ liệu, MongoDB mặc định ghi log tất cả các thay đổi vào file log (journal) trên đĩa. MongoDB ghi log thường xuyên hơn là ghi dữ liệu xuống đĩa. Mặc định ghi dữ liệu xuống đĩa mỗi 60 giây còn ghi log mỗi 100 mili giây. Chính việc ghi log giúp MongoDB khôi phục dữ liệu khi xảy ra sự cố.

Các record sẽ được cấp phát bộ nhớ liên tục trên đĩa, dùng để lưu trữ các document. Nếu document trở nên lớn hơn kích thước record đã được cấp phát thì record mới sẽ được cấp phát và document sẽ được dời sang record mới đồng thời cập nhật các tham chiếu index tới document đó.

1.5.3.3 So sánh WiredTiger và MMAPv1

- Song song

MMAPv1 sử dụng Collection-level Concurrency Control. Nếu một người dùng thực hiện tác vụ thay đổi một document thì cả collection của document đó sẽ bị lock và các người dùng khác sẽ không thể truy cập collection đó. Ở các phiên bản trước thì MMAPv1 dùng Database-level Concurrency Control.

Còn WiredTiger sử dụng Document-level, Optimistic Concurrency Control.

- **Logging (Journal)**

MMAPv1 dùng tính năng này để khôi phục.

WiredTiger sử dụng các checkpoint để khôi phục dữ liệu, có thể dùng thêm logging để khôi phục các thay đổi chưa được tạo checkpoint.

- **Nén dữ liệu**

MMAPv1 không nén dữ liệu trong khi WiredTiger có thể nén dữ liệu theo giải thuật snappy hay zlib.

1.5.3.4 In-memory Storage Engine

Như tên gọi, **In-memory Storage Engine** lưu trữ toàn bộ dữ liệu, dữ kiện thiết lập, index,... trên bộ nhớ chính. Vì thế giảm thiểu lượng lớn thời gian hao tổn do các tác vụ I/O trên đĩa. In-memory Storage Engine chỉ dành cho phiên bản *MongoDB Enterprise*.

In-memory Storage Engine dùng Document-level Concurrency Control.

Do toàn bộ dữ liệu chỉ được lưu trữ trên bộ nhớ chính nên đổi lại năng suất, tốc độ cao thì CSDL không có tính bền vững.

Chương 2

Thiết kế cơ sở dữ liệu với MongoDB

2.1 Index trong MongoDB

2.1.1 Index là gì?

Trong cơ sở dữ liệu, ta đã biết Index(chỉ mục) là một file cấu trúc lưu trữ trên ổ cứng tương ứng với một table hoặc một view nào đó trong cơ sở dữ liệu nhằm mục đích cải thiện tốc độ truy xuất dữ liệu từ table hoặc view đó.

Ở mục này, chúng ta sẽ tìm hiểu cách đánh index cũng như các loại index có trong MongoDB.

2.1.2 Các loại index

2.1.2.1 Compound index (Chỉ mục hỗn hợp các khóa)

Đây là chỉ mục được đánh trên nhiều trường khác nhau trong database. Loại index này hữu ích khi chúng ta thực hiện câu truy vấn trên đòi hỏi nhiều trường trên dữ liệu. Ví dụ câu lệnh sau đây giúp tạo chỉ mục hỗn hợp các khóa trên MongoDB.

Trong câu lệnh trên, ta giả sử có một thư mục data có nhiều trường trong

```
> db.users.ensureIndex({"age" : 1, "username" : 1})
```

Hình 2.1: Câu lệnh tạo index hỗn hợp các khóa

đó có trường username và age. Câu lệnh trên sẽ tạo ra chỉ mục đánh trên hai trường username và age đó. Số ứng với mỗi khóa trong câu lệnh chỉ mục trên thể hiện hướng của dữ liệu trên trường đó được sắp xếp như thế nào, với 1 là tăng dần, -1 là giảm dần. Trong ví dụ này thì age và username đều được đánh chỉ mục tăng dần.

Nếu ta có một tập dữ liệu gồm mà mỗi document trong dữ liệu đó bao gồm username có các giá trị như *user01*, *user02*, *user03*... và age bao gồm các giá trị nguyên như 1, 2, 3, 4.... Thì chỉ mục sẽ có hình dạng như thế này Mỗi

```

[0, "user100309"] -> 0x0c965148
[0, "user100334"] -> 0xf51f818e
[0, "user100479"] -> 0x0fd7934
...
[0, "user99985" ] -> 0xd246648f
[1, "user100156"] -> 0xf78d5bdd
[1, "user100187"] -> 0x68ab28bd
[1, "user100192"] -> 0x5c7fb621
...
[1, "user999920"] -> 0x67ded4b7
[2, "user100141"] -> 0x3996dd46
[2, "user100149"] -> 0xfce68412
[2, "user100223"] -> 0x91106e23
...

```

Hình 2.2: Kết quả

index entry sẽ chứa lần lượt các giá trị của các trường là age ứng với giá trị nguyên và trường username ứng với các username *user1*, *user2*,.... Và trong file index ấy do câu lệnh tạo index phía trên với trường age đứng trước tiên nên các entry được xếp tăng dần theo trường age và tiếp đến là tăng dần theo trường username có nghĩa là trước tiên chúng sắp xếp tăng dần theo trường age là số tuổi, tiếp đó với các user có cùng số tuổi thì sẽ sắp xếp tăng dần theo username. Bên cạnh đó, mỗi entry còn trỏ đến địa chỉ (*được biểu diễn bằng chuỗi Hex*) của document được lưu trên đĩa.

2.1.2.2 Unique index (Chỉ mục duy nhất)

Với các hệ cơ sở dữ liệu như oracle, mySQL,... ta có primary index là dạng index đối với các trường có các giá trị không trùng nhau(unique). Với mongoDB, ta có Unique index hay còn gọi là chỉ mục duy nhất, các trường được đánh index này không được trùng nhau. Trong collection của mongoDB, trường "id" sẽ được tự động đánh là unique index.

- **Compound unique index:** đây là sự kết hợp chỉ mục duy nhất với chỉ mục hỗn hợp các khóa. Cụ thể là, nếu có hai trường như name và address được đánh compound unique index thì một trong hai trường có thể có giá trị trùng nhau giữa các document nhưng không có document nào mà giống nhau ở cả hai trường đã được đánh index.
- **Các giá trị null:** trong quá trình insert dữ liệu, nếu một trường không có giá trị nào khi insert thì mongoDB sẽ mặc định giá trị đó là null. Nhưng nếu trường nói trên được đánh chỉ mục duy nhất thì nếu có thêm một trường bị gán giá trị null thì sẽ báo lỗi insert do trùng giá trị null.

2.1.2.3 Sparse index (Chỉ mục thưa)

Ở phần trên đề cập đến việc những trường được đánh chỉ mục duy nhất nhưng lại xuất hiện giá trị null. Trong những trường hợp có một trường nào đó trong collection mà có hoặc không cần insert giá trị nhưng bắt buộc trường đó là unique thì khi đó ta tạo chỉ mục duy nhất kết hợp với option sparse(thưa).

Ví dụ dưới đây là câu lệnh thực hiện việc tạo ra chỉ mục duy nhất trên trường email mà trường này không nhất thiết phải có giá trị. Các giá trị cấu hình cho unique và sparse lần lượt là "1" và "true":

```
> db.ensureIndex({"email" : 1}, {"unique" : true, "sparse" : true})
```

Hình 2.3: tạo chỉ mục duy nhất kết hợp với option sparse

2.2 Aggregation

Sau khi data đã được lưu và thực hiện tạo index cần thiết trên mongoDB, trong công việc chúng ta có thể cần thực hiện nhiều tác vụ như phân tích theo nhiều cách khác nhau. Chính vì vậy mà mongoDB đã cung cấp một số công cụ để thực hiện các việc đó.

2.2.1 Aggregation framework

Aggregation có thể hiểu là sự tập hợp. Các Aggregation operation xử lý các bản dữ liệu và trả về kết quả đã được tính toán thành công. Các phép toán Aggregation nhóm các giá trị từ nhiều Document lại với nhau sau đó thực hiện nhiều phép toán đa dạng khác để trả về một kết quả duy nhất. Nói tới đây chúng ta liên tưởng tới phép toán `count()` và `GROUPBY` trong các hệ cơ sở dữ liệu SQL, các phép toán này tương ứng với Aggregation trong mongoDB.

Với Aggregation, mongoDB có hỗ trợ việc sử dụng thực hiện pipeline, có nghĩa là cho phép tạo ra một hoạt động hay tiên trình trên một số input và sử dụng output đó trở thành input cho các lệnh tiếp theo. Có một tập hợp các trạng thái có thể có, mỗi giai đoạn trên lấy một tập các document và tạo kết quả mà kết quả này được sử dụng cho các giai đoạn tiếp theo. **Các giai đoạn trong Aggregation:**

- `$match`: công dụng như câu lệnh `where` trong các hệ cơ sở dữ liệu thông thường. Nó là hoạt động lọc giúp giảm số lượng document.
- `$project`: giúp chọn một số trường cụ thể trong collection.

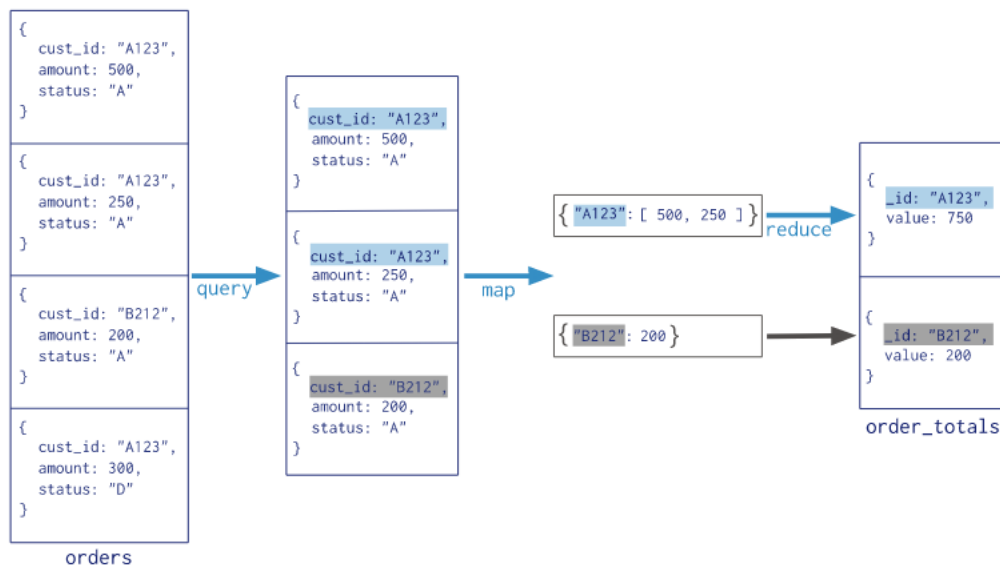

- \$group: thực hiện tập hợp lại các bản dữ liệu như phần đầu mục đã trình bày.
- \$sort: sắp xếp các document
- \$limit: giới hạn số document
- \$skip: Bỏ qua hay nhảy qua số document đã cung cấp.
- \$unwind: chia một document thành nhiều document. Tạo ra một số lượng document cho các giai đoạn khác nhau.

2.2.2 MapReduce

MapReduce là hệ xử lý dữ liệu để tổng hợp (cô đọng) một khối lượng dữ liệu lớn thành các kết quả tổng thể có ích. Tuy nhiên đây là một công việc tốn kém về thời và không nên sử dụng cho việc phân tích dữ liệu real-time (thời gian thực). Dưới đây là minh họa cho công việc MapReduce.

Như hình trên, MapReduce gồm 2 bước chính. Thứ nhất là bước map, bước

Hình 2.4: MapReduce

này mục đích là gộp các giá trị của các document khác nhau nhưng có chung một Key như hình trên gom các giá trị của các document có key là "A123" lại với nhau và tương tự với key "B212". Bước tiếp theo là Reduce có nghĩa là rút gọn và gom hay tổng các giá trị cùng một Key được map ở bước trên (Hình minh họa)

2.3 Các đặc điểm khi thiết kế cơ sở dữ liệu với MongoDB

2.3.1 Normalization và Denormalization (Chuẩn hóa và không chuẩn hóa)

Normalization (chuẩn hóa). Khi thiết kế một hệ cơ sở dữ liệu nhằm mục đích trình bày cấu trúc của dữ liệu, chuẩn hóa là một trong những yếu tố quan trọng nhất. Chuẩn hóa trong store document là việc chia nhỏ dữ liệu ra nhiều collection và việc tham chiếu lẫn nhau giữa các collection. Vì thế nên có thể nhiều document có thể tham chiếu tới một mẫu dữ liệu nào trong một collection. Do tính chất đó mà khi cần thêm vào hay thay đổi dữ liệu được trỏ tới thì chỉ cần thay đổi tại một nơi. Tuy nhiên trong mongoDB thì việc query để thu thập các document sẽ là một câu query mà chứa nhiều câu query nhỏ.

Denormalization (Không chuẩn hóa). Ngược lại với chuẩn hóa, không chuẩn hóa không chia nhỏ dữ liệu hay nhiều document thao khảo tới một collection nào đó mà là việc nhúng một mẫu document này trong hoàn toàn một document khác, điều này khiến cho việc update hay insert diễn ra khác khó khăn và phức tạp. Tuy nhiên không chuẩn hóa lại giúp việc đọc hay truy xuất dữ liệu nhanh hơn.

Do các yếu tố đặc điểm của store document trên mà việc lựa chọn chuẩn hóa hay không chuẩn hóa dữ liệu là một quyết định khó khăn. Trong những trường hợp cụ thể mà người thiết kế schema dưới dạng store document cần tính toán sao cho chuẩn hóa và không chuẩn hóa có lợi nhất.

2.3.2 Ví dụ về trình bày dữ liệu trong store document

Dưới đây là một ví dụ chuẩn hóa dữ liệu. Có thể thấy đây là một docu-

```
{
  "_id" : ObjectId("512512c1d86041c7dca81915"),
  "studentId" : ObjectId("512512a5d86041c7dca81914"),
  "classes" : [
    ObjectId("512512ced86041c7dca81916"),
    ObjectId("512512dcd86041c7dca81917"),
    ObjectId("512512e6d86041c7dca81918"),
    ObjectId("512512f0d86041c7dca81919")
  ]
}
```

Hình 2.5: data representation 1

ment chứa thông tin một sinh viên, trường `id` là biểu diễn `id` cho document đó ta bỏ qua, trường `studentId` chứa giá trị là một chuỗi Hex và có trường `classes` là một mảng chứa các đối tượng lưu những mã Hex khác nhau. Giờ đến với hình minh họa tiếp theo. Với document này, ta chú ý đến trường `__id`

```
{
  "__id" : ObjectId("512512a5d86041c7dca81914"),
  "name" : "John Doe",
  "classes" : [
    ObjectId("512512ced86041c7dca81916"),
    ObjectId("512512dcd86041c7dca81917"),
    ObjectId("512512e6d86041c7dca81918"),
    ObjectId("512512f0d86041c7dca81919")
  ]
}
```

Hình 2.6: data representation 2

giá trị Hex của trường này trùng với giá trị Hex trong trường `studentId` của hình 2.5. Có nghĩa rằng trường `studentId` thao khảo đến document 2.6 là một sinh viên nào đó tên "John Doe". Cứ theo ý nghĩa trên, ta có thể

nhận thấy rằng giá trị Hex trong mảng **classes** sẽ tham khảo đến một document nào đó mang thông tin lớp học mà có **__id** trùng với giá trị mà nó mang.

Nếu muốn biểu diễn dữ liệu để tối ưu việc đọc truy xuất mà không quan tâm đến chi phí update thì dữ liệu thường được biểu diễn mọi thông tin class hay tên họ của sinh viên sẽ được lưu thẳng trực tiếp vào một document như sau mà không cần sử dụng việc tham khảo như trên. Đây là không chuẩn hóa đã được trình bày lý thuyết ở mục trên.

```
{
  "_id" : ObjectId("512512a5d86041c7dca81914"),
  "name" : "John Doe",
  "classes" : [
    {
      "class" : "Trigonometry",
      "credits" : 3,
      "room" : "204"
    },
    {
      "class" : "Physics",
      "credits" : 3,
      "room" : "159"
    },
    {
      "class" : "Women in Literature",
      "credits" : 3,
      "room" : "14b"
    },
    {
      "class" : "AP European History",
      "credits" : 4,
      "room" : "321"
    }
  ]
}
```

Hình 2.7: dữ liệu không chuẩn hóa

Chương 3

Sharding

Cái này tự chỉnh lại tiêu đề cho hợp lý

Chương 4

Các cơ sở dữ liệu Document store

4.1 Tổng quan về CouchDB

4.2 Tổng quan về SimpleDB

4.3 So sánh

Tài liệu tham khảo

[1] bsonspec.org. BSON. 2018.

[2] json.org. JSON. 2018.